

ידיעה הסטורית על בנין המקדש לפני כ-1470 שנה:

16 וכן מצאנו במלבי"ם בפירושו יפה לקץ שעל ספר דניאל י"ב ז"ל וכשתחשוב מאז אלף מאתיים ותשעים כלו בשנת ד' אלפים ש"ג שמאז מתחלת אפשרות הגאולה שיגאלו בכל עת שיזכו וכו' ונודע כי בעת ההוא נתן רשות מהקיסר לבנות בית-המקדש בירושלים וגם נבנה מאת היהודים על פי פקודת הקיסר יוליוס בהוצאה רבה וכו' מבואר שאז היה אפשרות לפקודה רק שגרמו העוונות (ובטל הבנין) ומעת ההיא אשרי המחכה כי אם יזכו וישעו גם באמצע הזמן."

תקנימים לאפשרות הקרבת קרבנות בימינו
17 ספר הלכות א"י לרבינו יעקב בעל הטורים ז"ל "הטור" ז"ל בדף י"ב הלכות ארץ-ישראל "דין קדושת הארץ" סעיף א' "לענין קרבן ובזמן הזה אם היה מקום הבית ברשותינו והיה לנו מי שיעיד על מקום המזבח היה אפשר שנוכל להקריב קרבנות."

וכן בכמתיר ופרח חלק שיש

מתוך מאמר של מרן הרב קוק ובספר אוצרות הראיה ב' **זוהנה דברי חז"ל מורים במקומות אין מספר. ומפורש בירושלמי דמעשר שני המפורסם. "זאת אומרת שבנין בית המקדש קר-- למלכות בית דוד..."**

18 שו"ת משפט כהן (ג"ת א"י) סימן צד

ב. וע"ד שאלתו אם מותר לנו לבנות בית המקדש ע"מ שלא להקריב קרבנות. לא ידעתי הציור, שאם מטעם טומאה הרי הותרה בצבור, כמש"כ בזה כבר בכפתור ופרח (פ"ו) ע"פ הרי"ח מפרשי, וא"כ יהי מותר להקריב ג"כ תמידיו ומוספין וכל קרבנות ציבור. ובאמת אם נגיע למדה זו לבנות ביהמ"ק, הלא נוכל ג"כ לעשות פרה, כשנמצא פרה אדומה כשרה ונטהר מט"מ ג"כ, ואז נקריב כל הקרבנות כולם. ואע"פ שאין לנו כהנים מיוחדים, אין זו כ"כ קפיאה, דמה"ת סמכינן אחזקה, ולא אמרו מעלת יוחסין אלא בזמן שהיו להן יוחסין, ואלה שבקשו כתבם המתחשש הוי להו ריעותא כשלא נמצא בזמן קצר כזה, אבל כאורך הזמן, שאין אבידת היוחסין ריעותא, י"ל דאין מעכב כלל לענין כתב היחש. גם אולי ישנם ג"כ יחידים מכהנים ש"ל כתבי יחס מטורים מדורות עתיקים.

19 בכל אופן לע"ד אם יהי רצון ד' שבנה ביהמ"ק, גם קודם שיבא משיח ותתגלה הנביאה וירא הנמלאות, לא יהי כ"כ עכב בדבר

20 יריעות שלמה (סידור יעב"ץ)

בנה ביתך כבתחילה וכונן מקדשך על מכונו והראנו בבנינו ושחמנו בתיקונו. וה לכאור' הוא כפול לשון ובפרט מ"ש בנה ביתך כבתחילה הרי לא יהי כבתחילה ר יהיה לאש וגם מ"ש וכוון מקדשך הו"ל לומר וכוון אותו כבתחילה. אך נרא דכאן מרמז מ"ש התו"ס במסכת מעשר שני דתחילה יהיה נבנה הבהמ"ק ע מלכות ואח"כ יהיה בנין שלו ית' באש ולכך מדויק זה היטב בטוסף התפיס דתחילה אנו מבקשים בנה ביתך כבתחילה ע"י אדם ואח"כ וכוון מקדשך שיה על ידך ית' על מכונו והראנו בבנינו ודו"ק וא"ש.

22 שולחן ערוך אורח חיים סימן צד סעיף א

בקומו להתפלל, אם היה עומד (א) בח"ל, יחזיר פניו (ב)

כנגד ארץ ישראל (ג) ויכוין גם לירושלים ולמקדש ולבית

קדשי הקדשים... משנה ברורה (ג) ויכוין וכו' - ר"ל יכוין 23

לבו אע"פ שא"א לו להחזיר פניו נגדם ור"ל שיחשוב בלבו ורעיונו כאלו הוא עומד במקדש אשר בירושלים במקום קודש הקדשים

היה עומד (ו) אחורי הכפורת, מחזיר (ז) פניו לכפורת...

24 סיכום קצר:

בשיטת רש"י: במקורות 1, 4, 32 משמע שיבנה ע"י אדם. ברש"י { 9 } וכן בדעת תוספות ובתנא"א (10) ובראב"ן {11}, ועוד - ביהמ"ק ירד משמים. ברוב המקורות האחרים : 12, 13, 14, 30, 33 בירושלמי וברמב"ם ועוד רבים - ברור שמוטל על הממשלה התובה לבנות בכל הדורות. הבהרה בשיטת הרמב"ם:

הוא מפרט בהלכה באריכות את כל פרטי הבנין וקובע שזו מצוה הנהיגת לדורות ע"י מלכות (9), וכן כתבו גם הרבה פוסקים. מצד שני למדנו ברמב"ם שהסימן שהמשיח הוא ודאי רק אם הוא אם בנה את ביהמ"ם. וברא לומר, שבאמת מוטלת תובת הבניה על ע"י ישראל, ואם הם בני תבוא עליהם ברכה.

אבל אם לא בני, והמשיח גם לא הצליח לבנות-סימן שהוא לא משיח. יהי רצון שיבנה המקדש במהרה בימינו.

הובה גדולה מוטלת על כולנו לעסוק בעניני הקרבנות והמקדש.

1 מורה נבוכים חלק שלישי פרק מד מה

והבן זאת הפליאה, ואין ספק אצלי ג"כ שהמקום אשר ייחדו אברהם בבואה היה ידוע אצל משה רבינו ואצל רבים, שאברהם צוה אותם שיהיה בית עבודה, כמו שאמר המתרגם ואמר, ופלו וצלי אברהם תמן באתרא ההוא, ואמר קדם ה' הכא יהו פלחין דרבי וכו', 'ואשר לא התבאר בתורה ולא נזכר בפרט, אבל רמז אליו ואמר אל המקום אשר יבחר ה' וגו', יש בו אצלי שלש חכמות, האחת מהן, שלא יחזיקו בו האומות וילחמו עליו מלחמה חזקה כשידעו שזה המקום מן הארץ הוא תכלית התורה. והשנית, שלא יפסידוהו מי שהוא בידם עתה וישחיתוהו בכל יכלתם. והשלישית, והיא החזקה שבהם, שלא יבקש כל שבט היותו בנחלתו ולמשול בו, והיה נופל עליו מן המחלוקת והקטטה כמו שנפל בבקשת הכהונה, ולזה באה המצוה שלא יבנה בית הבחירה אלא אחר הקמת מלך שיצוה לבנותו ותסתלק המחלוקת, כמו שבארנו בספר שופטים.

רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ב'

2 הלכה א' המזבח מקומו מכוון ביותר, ואין משנין אותו ממקומו לעולם, שנאמר זה מזבח לעולה לישראל, ובמקדש נעקד יצחק אבינו שנאמר ולך לך אל ארץ המוריה ונאמר בדברי הימים ויחל שלמה לבנות את בית יי בירושלים בהר המוריה אשר נראה לדוד אביוהו אשר הכין במקום דויד בגרן ארנן היבוסים.

3 הלכה ב' ומסורת ביד הכל שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארונה הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק, והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה, והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל, ובו הקריב אדם הראשון קרבן שנבחרו ומשם נברא, אמרו חכמים אדם ממקום כפרתו נברא.

רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ד'

4 הלכה א' אבן היתה בקדש והי' שים במערבו שעליה היה הארון מונח, ולפניו צמנת המן ומטה הארון, ובעת שבנה שלמה את הבית וידע שסופו ליחרב בנה בו מקום לגנוז בו הארון למטה במסמנויות עמוקות ועקלקלות ויאשיהו המלך צוה וגבו במקום שבנה שלמה שנאמר ויאמר ללוים המבינים לכל ישראל הקדושים ליי' תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דויד מלך ישראל אין לכם משא בלתי עתה עבדו את יי' אלהיכם וגו', ונגזר עמו מטה הארון והצמנת ושמן המשחה 6 אלו לא חזרו בבית שני, ואף אורים ותומים שהיו בבית שני לא היו משיבין ברוח הקדש, ולא היו נשאלין בהן שנאמר עד עמוד כהן לאורים ותומים, ולא היו עושין אותן אלא השלמים שמנה בגדים לכהן גדול כדי שלא יהא מחוסר בגדים.

7 רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה א

המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה, ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם, מקריבין קרבנות, ועושין שמטין ויובלות ככל מצוה האמורה בתורה,

הלכה ד

ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה כתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, כפי תורה שבכתב ושבעל פה, ויכופ כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה', הרי זה כחזקת שהוא משיח,

9 אם עשה והצליח ונצח כל האומות שסביביו ובהה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל הרי זה משיח בודאי. ואם לא הצליח עד כה או נהרג בידוע שאינו זה שהבטיחה עליו תורה והרי הוא ככל מלכי בית דוד השלמים הכשרים שמתו. ולא העמידו הקב"ה אלא לנסות בו רבים שנאמר ומן המשכילים יכשלו לצרוף בהן ולברר וללבן עד עת קץ כי עוד למועד

10 לפי הרמב"ם משמע שהמשיח יבנה את המקדש

אבל יש מקורות לכך שניתן לבנות מקדש גם לפני מלכות דוד ומשיח:

מ

במסכת מגילה דף יז עמוד ב מפרטת הגמרא את סדר תפילת העמידה, ומסבירה מדוע ברכת צמח דוד באה אחרי ברכה ירושלים:

וכיון שנבנית ירושלים בא דוד, שנאמר: {דף יח.} +הושע ג'+ אחר ישבו בני ישראל ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם. וברש"י: אחר ישבו בני ישראל - אחר ישבו לבית המקדש, ובקשו הקדוש ברוך הוא ואת דוד מלכם. א"כ, בית במקדש קודם למלכות בית דוד

מ

תוספת יו"ט מעשר שני פרק ז'

כי בנין בית-המקדש קודם למלכות בית דוד כדאינא בירושלמי אמתניתין. וזל שכן קודם לתחיית המתים.

מ

ונמצא: ישעיה מלכות בית דוד יהיה לאויבים קצת ממשלה עלינו וכמו שהיה בתחלת בית שני. ובשלוש האויבים בנו והיו בירושלים.

מ

גבורות ארני תענית י"ז.

מיהו בהא יש לומר דבנין בית-המקדש קודם למלכות בית דוד דהיינו באית הגואל. וכדאמרנו בירושלמי פרק ה' דמעשר שני' והשתא אפשר לומר דאין יום קבוע לבנין בית-המקדש אלא כל ימות השנה ראוי לבנינו.